

416.

Na osnovu člana 33 stav 9 Zakona o klimatskim promjenama ("Službeni list CG", broj 149/25), Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera donijelo je

PRAVILNIK O NAČINU IZVJEŠTAVANJA O EMISIJAMA GASOVA SA EFEKTOM STAKLENE BAŠTE

("Službeni list Crne Gore", br. 021/26 od 19.02.2026)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način izvještavanja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na izvještavanje operatera postrojenja, operatera vazduhoplova, regulisanih subjekata, brodarskih društava i operatera vazduhoplova o efektima vazduhoplovstva koji nijesu povezani s emisijama ugljendioksida.

Godišnji izvještaji o emisijama gasova s efektom staklene bašte i tonskim kilometrima

Član 3

Operater postrojenja, operator vazduhoplova i regulisani subjekat dostavljaju organu uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: organ uprave) verifikovani izvještaj koji obuhvata godišnje emisije gasova s efektom staklene bašte tokom izvještajnog perioda, u rokovima propisanim zakonom.

Operator vazduhoplova koji namjerava da traži besplatnu dodjelu emisionih kredita dostavlja verifikovani izvještaj koji obuhvata podatke o tonskim kilometrima tokom izvještajnog perioda, u rokovima propisanim zakonom.

Minimalni sadržaj godišnjih izvještaja o emisijama gasova s efektom staklene bašte, tonskim kilometrima i efektima vazduhoplovstva koji nijesu povezani sa emisijama ugljen-dioksida, dat je u Prilogu 1 koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Pristup podacima

Član 4

Operater postrojenja, operator vazduhoplova i regulisani subjekat mogu u godišnjem izvještaju navesti podatke koje smatraju poslovnom tajnom, koji se ne objavljuju.

Zaokruživanje podataka

Član 5

Ukupne godišnje emisije se u izvještajima o emisijama gasova s efektom staklene bašte izražavaju kao zaokružene tone ugljen dioksida ili ekvivalenta ugljen-dioksida.

Tonski kilometri izražavaju se kao zaokružene vrijednosti tonskih kilometara.

Sve varijable koje se koriste za proračun emisija zaokružuju se tako da sadrže sve cifre koje su važne za potrebe izračunavanja emisija i izvještavanja o njima.

Svi podaci o letovima zaokružuju se tako da sadrže sve cifre koje su važne za potrebe izračunavanja udaljenosti i korisnog tereta za potrebe izvještavanja o tonskim kilometrima.

Usklađenost sa drugim obavezama izvještavanja

Član 6

Obezbjedivanje usklađenosti sa drugim obavezama izvještavanja postiže se, ako je primjenljivo, korišćenjem sljedećih kodova:

- kodovi iz zajedničkog formata za izvještavanje korišćenim u sistemu inventara gasova sa efektom staklene bašte i uklanjanja pomoću ponora, odobrenim od Sekretarijata Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama, za svaku aktivnost koju sprovodi operater postrojenja ili operator vazduhoplova;
- identifikacioni kod postrojenja iz evropskog registra industrijskih emisija;
- kod aktivnosti iz registra ispuštanja i prenosa zagađujućih materija;
- šifra djelatnosti u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti (NACE Rev. 2).

Za potrebe izvještavanja o emisijama iz aktivnosti regulisanih subjekata sektori u kojima se goriva puštaju u potrošnju i sagorijevaju označavaju se CRF oznakama zajedničkog formata za izvještavanje, a goriva CN oznakama nomenklature carinske tarife.

Da bi se osiguralo usklađeno izvještavanje sa izvještavanjem u poreske svrhe regulisani subjekat pri izvještavanju o svojim podacima za kontakt u planu praćenja i izvještaju o emisijama upotrebljava, prema potrebi, registarski broj iz CRPS-a, broj akciznog dokumenta ili akcizne dozvole, prema potrebi.

Izvještavanje o dobavljačima i upotrebi goriva

Član 7

Godišnji izvještaji operatera postrojenja, i prema potrebi operatera vazduhoplova i brodarskih društava sadrže, za svako kupljeno gorivo naziv, adresu i jedinstveni broj dozvole dobavljača goriva koji je registrovan kao regulisani subjekat.

Ako dobavljač goriva nije regulisani subjekt, operatori dostavljaju, ako je dostupan, spisak svih dobavljača goriva od direktnih dobavljača goriva do regulisanog subjekta, uključujući:

- njihovo ime, adresu i jedinstveni broj dozvole;
- vrstu i količinu goriva nabavljenog od svakog dobavljača u relevantnom izvještajnom periodu;
- količinu goriva upotrijebljenog za aktivnosti o kojima se izvještava, nabavljenog od svakog dobavljača goriva u relevantnom izvještajnom periodu.

Izvještaji regulisanih subjekata o otpremljenom gorivu

Član 8

Zajedno s informacijama sadržanim u godišnjem izvještaju sačinjenim u skladu sa Prilogom 1, regulisani subjekat dostavlja za svako kupljeno gorivo ime, adresu i jedinstveni broj dozvole operatera i, prema potrebi, operatera vazduhoplova ili brodarskog društva kojem otprema gorivo.

U slučajevima kad je gorivo namijenjeno za krajnju potrošnju u sektorima za koje se izdaje dozvola o emisijama gasova sa efektom staklene bašte, regulisani subjekat dostavlja:

- spisak svih potrošača goriva od direktnog kupca do operatera, uključujući njihovo ime, adresu i jedinstveni broj dozvole, ako to ne uzrokuje nesrazmjerno administrativno opterećenje;
- vrstu i količinu goriva prodanog svakom od tih kupaca tokom izvještajnog perioda;
- količinu goriva upotrijebljenog za djelatnosti za koje se izdaje dozvola za emisije gasova s efektom staklene bašte za svakog od tih kupaca tokom izvještajnog perioda.

Izbjegavanje dvostrukog računanja

Član 9

Organ uprave obezbjeđuje efikasnu razmjenu informacija koje regulisanim subjektima omogućavaju da odrede krajnju upotrebu goriva puštenog u potrošnju.

Svaki regulisani subjekat koji otprema gorivo za sagorijevanje u stacionarnim postrojenjima utvrđuje svoje emisije u godišnjem izvještaju upotrebom informacija iz izvještaja operatera podnesenih u skladu sa Prilogom 1 ovog pravilnika i oduzimanjem relevantnih količina goriva navedenih u tim izvještajima.

Količine goriva koje su nabavljene, ali nisu iskorišćene u istoj godini, mogu se odbiti samo ako se verifikovanim izvještajem operatera o emisijama za godinu nakon izvještajne godine potvrdi da su upotrijebljene za djelatnosti za koje se izdaje dozvola o emisijama sa efektom staklene bašte, u protivnom, razlika se navodi u verifikovanom izvještaju o emisijama regulisanog subjekta za tu godinu.

Ako se količine iskorišćenih goriva odbijaju u godini nakon izvještajne godine, odbitak se utvrđuje u obliku apsolutnih smanjenja emisija koja proizlaze iz množenja količine goriva koju operator upotrebljava s odgovarajućim emisionim faktorom u planu praćenja regulisanog subjekta.

Ako regulisani subjekat ne može da utvrdi da se goriva puštena u potrošnju upotrebljavaju za sagorijevanje u stacionarnim postrojenjima, ne primjenjuju se st. 2, 3 i 4 ovog člana.

Izvještavanje o poboljšanjima metodologije praćenja

Član 10

Operator i regulisani subjekat, u skladu sa zakonom, redovno provjeravaju mogu li poboljšati odabranu metodologiju praćenja, i o tome pripremaju poseban izvještaj.

Ako operator na izvore emisija ne primjenjuje tražene nivoe procjene za glavne tokove izvora i manje tokove izvora ili regulisani subjekat na glavne tokove goriva ne primjenjuje nivoe procjene, potrebno je obrazložiti zašto primjena traženih nivoa nije tehnički primjenljiva ili bi dovela do neopravdano visokih troškova, međutim, ako se pojave dokazi da su mjere potrebne za postizanje tih nivoa postale tehnički primjenljive i više ne dovode do neopravdano visokih troškova, operator, odnosno regulisani subjekat obavještava organ uprave o odgovarajućim izmjenama plana praćenja i dostavlja predlog sprovođenja tih mjera u odgovarajućem vremenskom okviru.

Ako operator koristi alternativnu metodologiju praćenja koja se ne zasniva na nivoima procjene, potrebno je obrazložiti zašto primjena nivoa 1 za jedan ili više glavnih ili manjih tokova izvora nije tehnički primjenljiva ili bi dovela do neopravdano visokih troškova, međutim, ako se pojave dokazi da su mjere koje su potrebne za postizanje nivoa 1 za te tokove izvora postale tehnički primjenljive i više ne dovode do neopravdano visokih troškova, operator obavještava organ uprave o odgovarajućim izmjenama plana praćenja i dostavlja predlog sprovođenja tih mjera u odgovarajućem vremenskom okviru.

Ako regulisani subjekat primjenjuje standardni faktor opsega, potrebno je obrazložiti zašto primjena bilo koje druge metode iz tog člana za jedan ili više glavnih tokova goriva ili tokova goriva de minimis nije tehnički primjenljiva ili bi dovela do neopravdano visokih troškova, međutim, ako se pojave dokazi da je primjena bilo koje druge propisane metode postala tehnički primjenljiva i više ne dovodi do neopravdano visokih troškova, regulisani subjekat obavještava organ uprave o odgovarajućim izmjenama plana praćenja i dostavlja predlog sprovođenja tih mjera u odgovarajućem vremenskom okviru.

Operator postrojenja i regulisani subjekat izvještavaju o pitanjima iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, prema potrebi ili najkasnije u sljedećim rokovima:

- postrojenje A kategorije do 30. juna svakih pet godina;
- postrojenje B kategorije do 30. juna svake tri godine;
- postrojenje C kategorije do 30. juna svake dvije godine,
- subjekat A kategorije, do 31. jula svakih pet godina;
- subjekat B kategorije, do 31. jula svake tri godine.

Organ uprave može produžiti rokove iz stava 5 ovog člana najduže do 30. septembra iste godine.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, organ uprave može produžiti rok za dostavljanje izvještaja o poboljšanjima metodologije praćenja ako operator, odnosno regulisani subjekat dokaže da će razlozi za tehničku neprimjenljivost i neopravdane troškove ostati validni tokom dužeg vremenskog perioda, pri čemu se uzima u obzir broj godina za koji su dostavljeni dokazi.

Produženjem roka iz stava 7 ovog člana period između dva izvještaja ne može se produžiti na više od:

- tri godine za postrojenje C kategorije.
- četiri godine za postrojenje B kategorije i regulisani subjekat B kategorije;
- pet godina za postrojenje A kategorije i regulisani subjekat A kategorije.

Ako su u izvještaju o verifikaciji navedene neispravljene neusklađenosti ili preporuke za poboljšanje, operator, operator vazduhoplova ili regulisani subjekat dostavlja izvještaj iz stava 1 ovog člana do 31. jula godine u kojoj je izdat predmetni izvještaj o verifikaciji emisija, obrazlažući kako je i kad ispravio ili planira da ispravi neusklađenosti koje je utvrdio verifikator i kada je sproveo ili planira da sprovede preporučena poboljšanja.

Ako preporučena poboljšanja ne bi dovela do poboljšanja metodologije praćenja, ili ibi uzrokovala neopravdano visoke troškove, operator, operator vazduhoplova ili regulisani subjekat to obrazlaže i dokazuje neopravdanost troškova.

Stav 9 ovog člana ne primjenjuje se ako je operator postrojenja, operator vazduhoplova i regulisani subjekat već ispravio sve neusklađenosti, sproveo preporuke za poboljšanje i dostavio na odobrenje povezane izmjene plana prije roka za dostavljanje izvještaja o poboljšanju metodologije praćenja.

Čuvanje izvještaja

Član 11

Izvještaji navedeni u ovom pravilniku, prateća dokumentacija, informacije i podaci na osnovu kojih su izvještaji izrađeni i zvanična korespondencija vezana za verifikaciju i dostavljanje izvještaja čuva se najmanje deset godina.

Stupanje na snagu

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 06113-322/26-347/1

Podgorica, 13. februara 2026. godine

Ministar,

Damjan Ćulafić, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.